

Sagen sattes til Forhandling.

**Vanggaard:** Da min Kollega, det ærede Medlem Hr. Samuelsen ved Sygdom er forhindret i at være til Stede, skal jeg om denne Sag gøre et Par Bemærkninger. I § 1 omtales „Overlærere“ i Flertal, og der foreslaas tillagt dem en bestemt Lønning. Jeg ser af Bemærkningerne til Lovforslaget, at man nærmest betragter denne Ændring som værende af formel Karakter, men den er vistnok noget mere; thi derefter forudsættes det jo, at Overlærerembeder kan oprettes udenfor Thorshavn, medens det tidligere kun kunde være Tilfældet i Thorshavn. Kommunerne skal imidlertid udrede en væsentlig Del af Overlærerlønningerne. Deres Økonomi staaar adskillige Steder paa svage Fødder, og Lagtinget har Tilsynet med Kommunerne. Jeg tror derfor, at Ændringen vistnok er noget mere end af rent formel Karakter. Saa vidt mig bekendt har Lagtinget ikke udtalt sig om den. Jeg vil derfor mene, at Lovforslaget bør prøves i et Udvalg, for at man kan faa dette Spørgsmaal klart.

De øvrige Bestemmelser har jeg ikke noget at sige til. Jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling i dette høje Ting.

**Undervisningsministeren (Borgbjerg):** Det kan kun glæde mig; at den sidste ærede Taler paa sit Partis Vegne anbefalede Forslaget, og naar ingen fra anden Side har taget Ordet, venter jeg ogsaa Tilslutning derfra.

Det ærede Medlem Hr. Vanggaard, der talte paa det ærede fraværende Medlem Hr. Samuelsen's Vegne, gjorde en enkelt Indvending, nemlig mod Bestemmelsen i Lovforslagets § 1, Stk. 1, hvor der staaar: „Overlærerne, der udnævnes af Kongen, lønnes o. s. v.“ og mente, at der maaske var nogen Realitet deri, at det ikke blot var en formel Bestemmelse. Jeg maa dog hævde, at det er en rent formel Bestemmelse. I den gældende Lov af 12. Juni 1922 tales der om Thorshavns kommunale Skolevæsen, og der siges, at Overlæreren, der udnævnes af Kongen o. s. v., faar den og den Løn. Og saa tales der i næste Paragraf om Skolerne udenfor Thorshavn, og der kommer saa Bestemmelser om Embeder og Lønninger der. Derefter vil der være en formel Hindring for, at en anden Kommune paa Færøerne kan udnævne en Overlærer. Vi benytter Lejligheden, da vi dog skal lovgive om Lønningsforhold paa Færøerne, til at fjerne denne rent formelle

Hindring. For Fremtiden vil det altsaa staaa andre Kommuner end Thorshavn frit for at udnævne Overlærere, men det staaar dem ogsaa frit for at lade være. Jeg kan derfor ikke se, der kan komme nogen Vanskelighed.

Saa sagde det ærede Medlem, at der er økonomiske Vanskeligheder paa Færøerne. Det er der utvivlsomt, og Udviklingen af Skolevæsenet kan naturligvis ogsaa medføre visse kommunale Byrder. Jeg vil dog her sige, at jeg har et temmelig stærkt Indtryk af, at man hverken fra det ene eller det andet større Parti deroppe ser saa forfærdelig ivrig for at fremme Skolevæsenet. Jeg vilde ikke have draget dette ind, men da det ærede Medlem Hr. Vanggaard nu har nævnt det, vil jeg sige, at vi fra Ministeriets Side for lang Tid tilbage og nu igen i Fjor anmodede Lagtinget om at fremsætte Lovforslag om Skolevæsenets Udvikling og Forbedring. Det vilde have stor Betydning ogsaa med Hensyn til Sprogsprogsmaalets Løsning. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa dette, jeg omtalte det i Fjor Vinter i mit Svar til en æret færøsk Landstingsmand.

For det første har man heller ikke i dette Lagting kunnet blive enig om Sprogsprogsmaalet — det havde jeg troet, der var ikke saa langt mellem de to Partier —, og for det andet har man ikke i højere Grad villet beskæftige sig med en virkelig Forbedring af Skolevæsenet. Jeg har baade i Sambandspartiet og i Selvstyrepartiet savnet den tilstrækkelige Interesse og Iver for en virkelig Forbedring af Skolevæsenet, som ogsaa i høj Grad kunde bidrage til at løse Sprogsprogsmaalet paa en fornuftig Maade. Det er beklageligt, men det skal vi naturligvis ikke i og for sig debattere her. Jeg kan erkende, at Øerne er fattige, at en Udvikling af Skolevæsenet, ogsaa en Ansættelse af en Overlærer, kan medføre en ny Byrde, men saa maa de jo i Forvejen overveje; om de vil paatage sig denne Byrde eller ej.

Det ærede Medlem nævnte saa, at Lagtinget ikke havde behandlet dette Spørgsmaal, og det er rigtigt. Lovforslaget er i Overensstemmelse med det eneste, der foreligger fra dette Aars Lagting; vedrørende Skolespørgsmaal, nemlig en enstemmig Beslutning om denne beskedne Forhøjelse for Lærerne, dels Andenlærerne, dels Vandrelærerne, og det er vi gaet med til; det gør vi med Glæde. Saa har vi ment, at det vilde være naturligt at benytte Lejligheden til at bortrydde den omtalte lille formelle Hindring, og jeg tror ikke, der er Praksis for; at saadanne mindre, formelle Ændringer i Lovgivningen, der er naturlige og rimelige,